

Udvikling af fremtidens transportkoncepter

Anja Andersen, Teknologisk Institut, Emballage og Transport, Lars Dagnæs, Institut for Transportstudier og Lise Drewes Nielsen, Roskilde Universitetscenter,

1. Baggrund og formål

Projektet ”Udvikling af fremtidens transportkoncepter” udarbejdes med støtte fra Erhvervsfremme Styrelsen.

Projektet har til formål at forbedre konkurrenceevnen for det danske transporterhverv og for industriens værdikæder, samt at reducere transportens miljøpåvirkning gennem effektivisering. Projektet skal ses i sammenhæng med de initiativer, der er taget i forlængelse af regeringens strategiarbejde inden for Logistik- og godstransport. I dette arbejde er der ofte blevet lagt vægt på nødvendigheden af et vidensløft inden for de danske transport- og distributionsvirksomheder¹.

I samarbejde med 5 virksomheder udarbejdes projektet af universiteter, handelshøjskoler og Teknologisk Institut, Emballage og Transport. Universiteterne og handelshøjskolerne dækkes af Center for Logistik og Transport. (CLT).²

Følgende fremgangsmåder vil blive anvendt: De deltagende virksomheder vil få udviklet fremtidens transportkoncepter ud fra deres egne behov. Forskningsmiljøerne og Teknologisk Institut vil gennem deltagelse i virksomhedsprojekterne og gennem adgang til den nyeste internationale forskning få mulighed for at indhente, udvikle og afprøve den viden, der skal til for at udvikle fremtidige koncepter. Teknologisk Institut får desuden mulighed for på baggrund af projektet at udvikle nye GTS-ydelser til anvendelse i transport- og distributionsvirksomheder.

Projektperiode: 4-årigt projekt, fra år 2000 til år 2004.

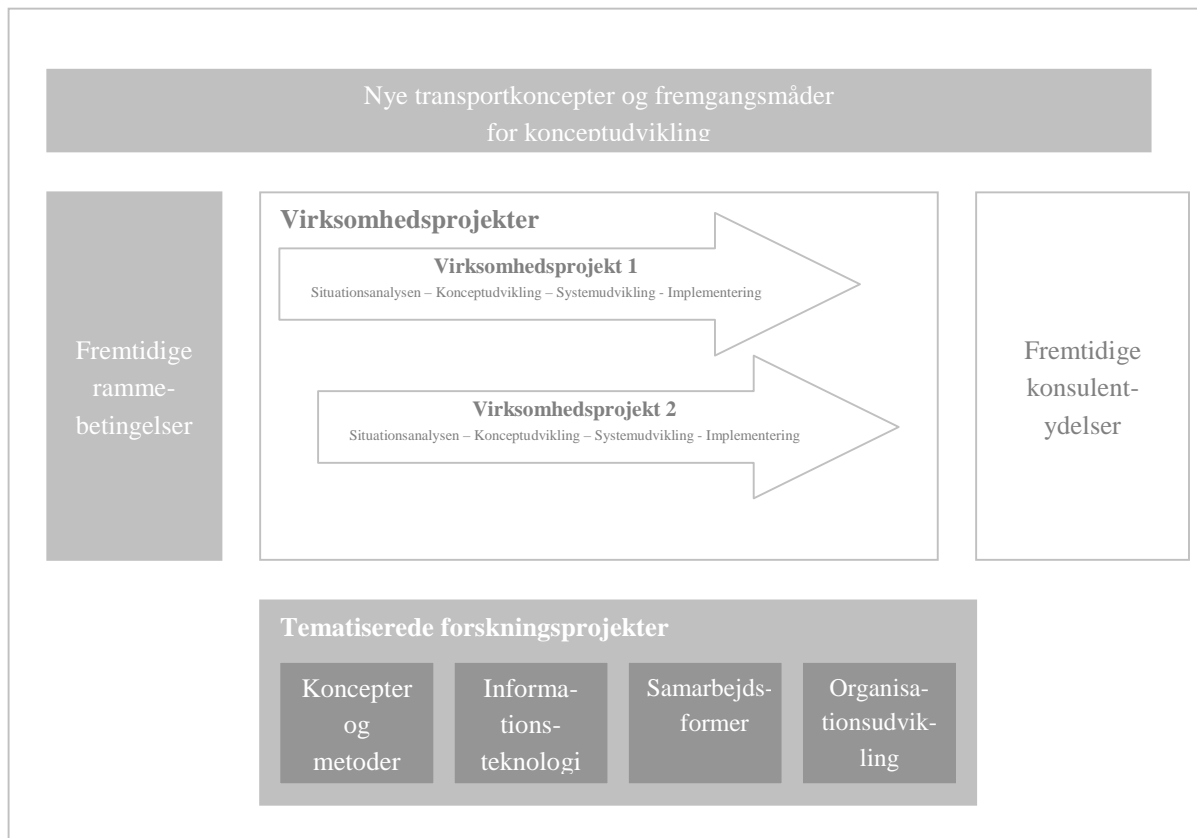
¹ Se : Erhvervsministeriet (1998): Logistik og godstransport – erhvervspolitisk strategi for transporterhvervet. Trafikministeriet (2000): Godstransporterhvervet i international konkurrence.

² CLT består af repræsentanter fra Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Handelshøjskolen i København, Handelshøjskolen i Århus, Roskilde Universitetscenter, Syddansk Universitet i Sønderborg, samt Institut for Transportstudier i Padborg.

2. Projektdesign

2.1 Overordnet projektindhold

Virksomhedsprojekterne udgør kernen i projektet ”Udvikling af fremtidens transportkoncepter”. Som støtte til denne kerne indgår nogle delprojekter. I figuren nedenfor fremstår de som delkomponenter i det samlede projekt: ”Udvikling af Fremtidens Transportkoncepter”. Delprojekterne beskrives i det følgende:

Figur 1: Delprojekter i projektet: ”Udvikling af fremtidens transportkoncepter”.

Nye transportkoncepter og fremgangsmåder for konceptudvikling

Formålet ved dette tema, er blandt andet at opnå viden om hvordan virksomheder kan tilrettelægge en virksomhedstilpasset udviklingsproces, som leder hen mod et fremtidssikret og konkurrencedygtigt transportkoncept. Dette tema indgår i forskningsmæssig sammenhæng, hvor der tages udgangspunkt i hvert enkelt virksomhedsprojekt.

Fremtidige rammebetingelser

I de fremtidige rammebetingelser for transporterhvervet er det hensigten at identificere nye trends og tendenser indenfor godstransport. I dette tema vil man blandt andet kortlægge, hvilke muligheder og begrænsninger, der foreligger for branchen. Dertil vil der blive forsket i

udviklingen indenfor Europa med henblik på at identificere, hvad der er ”best practise” i udlandet. Disse elementer skulle gerne danne rammen for fremtidens rammebetingelser i Danmark.

Koncepter og metoder

Temaet Koncepter og Metoder omhandler primært processen *hvordan* man kommer frem til de enkelte metoder, man vælger at anvende i projektføreløbet. Se også transportkoncepternes fasefordeling. De valgte metoder, der vurderes nøje, har til formål at skabe de bedste rammer for udvikling af koncepter i de medvirkende virksomheder.

Informationsteknologi

Dette tematiserede delprojekt vil blandt andet omhandle, hvordan man i virksomheder arbejder med informationssystemer set i relation til løst koblede samarbejdsformer. Hvordan skal informationssystemets arkitektur se ud, hvis man eksempelvis har en ”andelsforening-lignende” organisationsform? Eller modsat; hvis man har en ”koncernlignende” organisationsform; skal man da udvikle et informationssystem, der er centralt eller decentralt styret? Der er mange interessante aspekter ved indførelse af ny informationsteknologi.

Samarbejdsformer

Det fælles tema for samarbejdsformer omhandler ligeledes informationsteknologi, men i denne sammenhæng, hvordan man samarbejder og organiserer sig i netværk. Her tages der udgangspunkt i eksisterende organisationsformer, hvor man efterfølgende vurderer, om det vil være hensigtsmæssigt at ændre disse eller om der er behov for at udvikle helt nye.

Organisationsudvikling

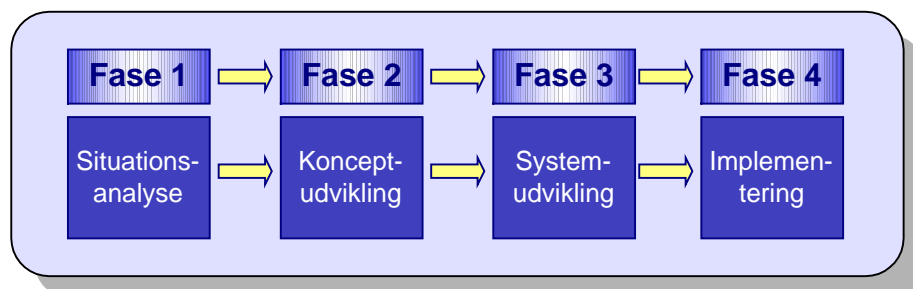
Dette tema vil blandt andet omhandle temaer som ”den lærerende organisation” samt udvikling af selv bærende organisationer, der kan fungere efter projektets afslutning.

Fremtidige konsulenttydelser

Alle de ovenstående temaers output har herefter til formål at skabe fremtidige kommercielle ydelser for kunder. Der er altså ideelt set tale om at udvikle en drejebog for hvordan man gennemfører projekter med henblik på at udvikle og implementere fremtidige koncepter.

4. Overordnet struktur i virksomhedsprojekter

Fremgangsmåden for konceptudvikling i virksomhedsprojekterne tilpasses de deltagende virksomheders behov. Derfor er nedenstående beskrivelse et generaliseret billede af processen:

Figur 2: Faser i virksomhedsprojekterne

4.1. Situationsanalyse

I samarbejde med virksomheden og forskere udarbejdes en status af virksomhedens nuværende situation i henhold til transport, systemer, organisation, marked og kunder mv. Dette munder ud i konkrete facts om virksomheden og dens omgivelser – facts som efterfølgende bearbejdes i et samspil mellem virksomheden og forskerne. Bearbejdningen af facts skal munde ud i konkretisering af forskellige temaer (problemstillinger). Udvælgelse af temaer gennemføres og indenfor et udvalgt tema udvikles et koncept.

4.2. Konzeptudvikling

I denne fase fastlægges et eller flere fremtidige koncepter for virksomhedens logistik- og transportsystem. Med udgangspunkt i de udvalgte temaer, udvikles koncepterne i en dialog mellem virksomhederne og forskere. Processen med at udvikle koncepter anvendes også som et middel til at skabe innovative og fremadrettede løsninger i virksomheden.

4.3. Systemudvikling

De midler, der er nødvendige for at realisere konceptet udarbejdes i denne fase. Midler såsom IT, samarbejde og nye organisatoriske arbejdsformer kan blive relevante.

4.4. Implementering

Implementering af koncepter gennemføres. Forandringsledelse og organisatorisk forankring er nøglebegreber.

5. Resultater

Projektet "Udvikling af fremtidens transportkoncepter" genererer resultater inden for transportkoncepter (tilpasset virksomhedernes behov), fremtidige rammebetingelser for transporterhvervet, nye transportkoncepter og fremgangsmåder for konceptudvikling (processer), koncepter og metoder, informationsteknologi, samarbejdsformer, organisationsudvikling.

Ved afholdelse af foredraget på Trafikdage på Aalborg Universitet, d. 27.-28. august 2001, fremlægges eksempler på foreløbige procesresultater fra de første virksomhedsprojekter. Det vil sige resultater fra situationsanalysen og processen videre frem mod konceptudviklingen. Resultaterne fra virksomhedsprojekterne vurderes ud fra, hvorledes konceptudvikling adskiller sig fra 'traditionelle' konsulentmetoder.